

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

CONSTANTIN
BORACIU

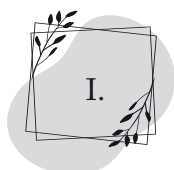
Haralamb

Libris
EDITORIAL
BRAȘOV • 2020

C U P R I N S

I.....	5
II.....	8
III.....	12
IV.....	16
V.....	25
VI.....	30
VII.....	34
VIII.....	38
IX.....	42
X.....	47
XI.....	50
XII.....	53
XIII.....	56
XIV.....	59
XV.....	62
XVI.....	66
XVII.....	71
XVIII.....	82
XIX.....	86
XX.....	93
XXI.....	101
XXII.....	107
XXIII.....	110
XXIV.....	128

— În hora morții și a vieții am fost aruncați cu toții și, nici măcar, nu ne dăm seama, strașnic cugeta Dadam Sacev, bulgar de strămoși, tulcean de primă viață, care se pripășise prin partea locului de ani buni. Era mic de statură, cu o privire care cuprindea profunde înțelesuri, cu nasul adulmecând mereu orice încercare, iar urechilor nu le scăpa nici cea mai stinsă vorbă. Era un om de ispravă, toți îl aveau drag, nu fusese dată în care să nu ajute pe cineva, să-i toarne speranța în sufletul gol, să ducă spre soare acel efemer.

În acel cătun, departe pierdut în văi adânci de munte, se ocupa și de administrarea sufletelor prinse de destin în negura acelor vremuri și avea și singura crâșmă din cele trei văi. Nu ținea băuturi spirtoase, zicea că-i aduc o prea mare tulburare, dar servea dulceață de zadă prinsă de toamnă. Câteodată, peste săptămână, veneau, ba călare, ba pe jos,

ba fără opinci, să zăbovească un ceas, două, să bea ceai de tei fiert în rouă de seară, s-asculte povești ireale de frumoase. Avea un dar bulgaru' de a povesti, plângeau și pereții cât era de tristă, zâmbeau și morții când era de viață. Crâșma se afla gard în gard cu cimitirul, care era aproape fără cruci, murii năpădiseră o bună parte, doar o alee se scăpa cu chiu cu vai. Nu mai murise nimeni de mult, era bizar, dar adevărat, acolo se murea greu, chiar foarte greu. Câteodată te rugai și de viață și de moarte.

Tot acolo, duminica dimineața, se aduna lumea cu mic cu mare pe acele bănci de lemn, după ce bine primenea încă din toiul nopții, căci nu avea odihnă până nu era totul curat mirosind izme și iasomii. Înălța falnică cruce, strașnic cânta cărțile sfinte. Le vorbea de un singur suflet, de o singură taină, de îngeri și demoni, de acele secrete în lume pierdute. Îl ascultau și se străduiau să înțeleagă, se bucurau că-l aveau acolo, într-acele pietre sub vârful de munte.

— Adevărul este undeva aflat în acea stare a conștiinței pure pe care demult am pierdut-o, zămislea acele gânduri în timp ce-și orânduia ierburile de leac, agățându-le printre borcane, sticle, ulcele, cu tot feluri de remedii, cu tot felul de speranțe. Dar tot acolo, în acea căscioară și p-acele bănci de lemn, trăgea fiecare când era vorba de mușcătură de fiară, de-o fructă otrăvită, de măsele

stricate sau de o naștere ce nu vrea să vie. La toți le găsea câte un leac creat din timpuri ancestrale, din ceruri venit.

— Voi sunteți lumina lumii, voi sunteți ceea ce noi nu am mai fost, cu drag îi întâmpina pe acei copii ai muntelui, vioiși și roș-aprinși și acolo, pe acele bănci roase, Universul se deschidea pentru câteva ceasuri, aflând taine nebănuite într-un cuvânt, aflând științe, versuri, idioame sau meșteșuguri, visând o albă speranță pe munți licărind.

— Ce face sufletul? Ce face sufletul când nu mai e nimic de făcut? De ce tot ne agățăm de acest trecut pentru a trăi într-un viitor incert? Oare Haralamb o mai veni? În nopțile cu lună plină Dadam nu era de găsit, doar se zvonea că ar intra în peșteri, ba alții ziceau că s-ar ascunde pe sub râuri, cineva că l-ar fi zărit în suflet de fiară sau că zbura în vultur. Nimeni nu aflase secretul, poate doar Haralamb știa ceva sau poate acea bătrână oarbă care vorbea adeseori cu el.

— Suntem prea prinși în această vagă iluzie ce înșirăm, în firul vieții uităm acea creație a începuturilor de timp și de suflet, sfredelea gânduri fără sfârșit acel drumeag de soartă.

Bătrâna cu greu mai deslușea această lume, se simțea timidă într-acele văi, cu toate că le știa mai bine decât oricine. De-abia contura suprafețele, dar pătrundea tainele sufletelor prin practicile ancestrale ale dedesubturilor. Anii nu și mai aducea aminte, nu mai voia, nu mai aveau nicio importanță, nicio tresărire. Sfredelind un univers absent, golind esențele atomilor de putregaiuri care nu-și mai aveau rostul, citea în lumea pură trecutul și destinul oricărui dorind să știe.

Și-l amintea prea bine pe Haralamb, copil crescut de soartă, alergând voios pâraiele de munte. Știa că este în cer topit de ape, în vânturile tăioase ale dimineților eterne, în strigătul bărcilor din sălciile roase, în tropăit de fiară călcând țărâna toată. Îi plăcea să-l știe acolo, pe acele întinderi de ape, în pădurile prinse de uitare și-n nesfârșitul cerurilor. Emoții sublime străbăteau trupul

de piatră al bătrânei în ceasurile de noapte rece smulse timpului prin neștiute rosturi. Se acordau în sine vechile solomonii, se amestecau în labirinturile ființei darurile primite și cele ce se revărsau în lume, se îngâneau muzici celeste în dulceața zorilor.

— Vedem în noi și-n toate aceeași substanță, aceeași lumină, cu duioșie își amintea vorbele cu patimi ale lui Sacev în acea duminică de primăvară. Erau oarecum prieteni, o prietenie legată prin vechile mistere, trăind și-n altă lume de mii de ani lumină. Călătoreau ades împreună în cele mai depărtate sfere ale imaginației, în cele mai profunde însușiri ale materiei, în cele de pe urmă fațete ale existenței. Uneori transcrierea lumilor în astă lume era puțin diferită, iar farmecul acelor seri era de neuitat, căci fiecare pătrundea purele adevăruri cu o iuțea ameitoare, în străfulgerări de beatitudine divină, inundând și șlefuid natura toată. Celelalte tărâmurii, cele prin care existențele deveneau vizibile, așteptau pe cei mai curajoși, pe cei de-un singur suflet.

— Și eu, și muntele, și apa, și tot ce ne înconjoară dorim mereu o transformare, o altă enumerare a celor ce vor fi fost să fie, dar nu vor mai fi, zâmbea bătrâna dintre nori.

Când îl găsisse pe Haralamb în crângul de aluni încă avea întrebări de sine, acele frământări ce storceau lacrimi negre. Avea părul cărbune, pielea

aproape tăbăcită, plângea o soartă atât de neînțeleasă pentru o fărâmbă de om. Se îndurară unul de celălalt și poate că aceasta era marea taină de care-i vorbeau cei ce nu se văd. Îl hrănise, îl îmbrăcase și-l învățase o parte din ceea ce știa, nu ar fi folosit la nimic să-i spună totul de-a fir-a-păr. Știa încă de la început că destinul aceluia copil nu-i acolo, bănuia unde ar fi putut să fie, dar nu suflase nicio vorbă, chiar și atunci când îl văzuse pentru ultima oară. Avea niște pantaloni mult prea scurți, o cămașă mult prea mare și-o desagă mai mult goală. Băuseră împreună o ulcică de vin fără să-și spună nimic, fără să se privească, fără să se atingă. Plângeau pierduți în depărtări, plângeau pe veci departe.

— De unde vin eu, bătrână mamă, ce sunt eu și ce înseamnă viața?, iscodea aprig băietanul deja călit în geruri și focuri de munte.

— Ehei, copile, nu-i important de unde vii, ci unde ai să te duci, ce ești tu acum ești ceea ce ai fost mereu, dar ce vei fi depinde doar de tine, iară viața, dragul meu, trebuie s-o descoperi pe îndelete, în patimi și-n iubiri, în posturi și-n credințe, în toate cele ce-ți sunt date să se arate din foc divin și pată omenească.

— Să te duci, fiule, unde te aruncă chemarea și să nu te mai întorci, căci aici ai trăit datoria eternă a sufletului. Fii binecuvântat și nu privi înapoi că nu mai are rost. Chiar dacă tu ai fost și vei fi lampa

de veghe a bătrâneților oarbe, a sosit clipa când tu, copil fără nume ce-ai fost, să-ți storci propria lumină. Și numele să-ți fie Haralamb acolo unde te-oi duce, c-așa-i în lume, toți cu-n nume, toți cu-n suflet. Să-ți amintești cântecul acesta ce ți-l cântam înainte ca tu să te fi născut, înainte ca eu să fi trăit. Tu, Haralambie, ești tot ce mi-am dorit, tot ce-am trăit și tot ce am să mor!

Din foc ce renaște renaște-n cenușe

În foc ce se stinge prin apă în tine

Cu foc se aprinde crepuscul de sine

Ca floarea ce-și cuprinde întregul dor în munte.

Îl iubise din primul moment de cum îl văzuse, aprig, sălbatic și pur, flacăra cerească adormită în sânge și carne. În acea seară nici măcar nu se apropie de el, simțea frică și-n același timp striga-n dorință pasiunea cărnii. Îl vedea dansând din albe evantaie, îl vedea trudind o perfecțiune simplă, se auzea cântând romane de mult uitate. Îi visa trupul transpirat de moderne coregrafii aproape în fiecare seară, îi știa mirosul, parfumul acela crud de iasomie, îl vedea plecând de fiecare dată.

Haralamb, detașat și sigur, pășea nepăsător în valurile vieții care l-ar fi aruncat în cele mai scumpe loje și dulcetuuri. Îl chemau munții înapoi, era invitat și iubit în lacrimi, dar ceva plâpând, confuz, o slabă licărire îl făcea să-și parcurgă neabătut calea. Din când în când se mai lăsa ispitit de anumiți ochi sau de câte un tremurat de voce. Zâmbetul'cela sfârâma

pietre, căldura ce-i radia din suflet, existența în concordanță cu ciclurile cosmice, o făceau pe acea copilă să și-l dorească doar pentru ea, știind prea bine că este imposibil. Intuia că este ca o pasăre ce nu poate fi prinsă cu șiretlicuri omenești. Ar fi trebuit să facă ceva unic, dar nu știa ce. Se tot gândea, se tot frământa și tot mai mult suferea în iubiri și nepuțințe. Amenințări, rugăminți, comori, straie treceau pe lângă Haralamb ca pârâul copilăriei, repede și fără de întoarcere. Bănuia într-un anumit fel că nu acea iubire căuta, ci o iubire mai presus de lume. Ea l-ar fi așteptat oricât, el ar fi plecat oriunde. Așa treceau serile, așa treceau și anii, într-o joacă a existenței, într-o deplasare a idealurilor. Rugina se depunea încet, metodic peste coardele speranței acoperind-o, poate, pentru totdeauna. Tânărul acela zvelt de început, frumoasa copilă a lojelor contopeau o dramă absurdă de sensuri, trăiau acea vagă iluzie a destinului pierdut.

— Oare unde este acel loc pe care-l căuta, la capăt de codru sau în apus de soare? Oare va veni și timpul 'cela când domni-va regatul dintr-o șa de liane și călare pe un cal de înger? Ea îi răspundea absent dintr-o dulce depărtare pierdută în fricile timpului. Încetase și ea să mai spere într-acele parfumate povești de crai și domnițe, începuse și el să vadă o altă lumină.

— De ce mi-ai fost dată, viață, îngăima copila, dacă nu pot cunoaște, trăi sau simți iubire împărtășită, de-a pururea vrăjită? De ce oare nu este niciodată așa cum ne așteptăm să fie? Până unde, până când să mai sperăm într-o uniformizare a intensității sentimentelor celor mai alese? De ce să mai iubesc, de ce să mai doresc același imposibil?

Zilele și anii creștau adânc inima fetei, nopțile și căutările îl tulburau pe el. Timpul curgea extrem de încet, incertitudinile îi cuprindeau pe amândoi. Se aflau, fără să fi dorit niciunul dintre ei, într-un sfârșit lugubru, aproape veșnic, aproape fără strop de viață. Se simțeau pierduți în acea stranie conviețuire, se doreau tineri, bătrâni plângând de dor.

— Eu am să plec, copilă, rămâi visând în loje iubiri fără de seamăn. Ce rost are să-ți fiu în a ta viață dacă mai mult te fac să suferi? Ce rost mai are să-mi plâng eu mie-n suflet naturi ce nu s-arată? Eu am iubit în tine fără pată, tu te doreai pe tine iubită de fiecare dată. Eu am să plec, nu știu ce drum m-așteaptă, nu știu ce vis să aflu, nu știu ce mai știam odată. Dar parcă văd aieva câmpii pârjolate, umbre ademenitoare, simt o boare sărată în întunericul nopților, mă văd trăind în alții, simt o existență fericită lipsită de drame. Vreau să văd stelele dansând în fiecare noapte, vreau să văd Soarele pierzându-se în lanuri, vreau să cânte Luna, să-mi

strige tare lupii, să mă certe peștii, spășit să calc țărâna, plâpând s-ajung pe creste. Voi pleca să-mi împlinesc chemarea, să ascult de mine, să fiu onest chiar și cu o furnică, iar adevărul să-mi fie prieten de nădejde. Să aud departe marea șoptind pe veci, c-a fost odată...